

Od redakcji

Niniejszy, osiemnasty tom „Polskiego Rocznika Muzykologicznego” ma charakter monograficzny. Prezentujemy w nim materiały z międzynarodowej konferencji naukowej pn. *Szymanowski w kulturze XX i XXI wieku*, która odbyła się w dniach 2–4 października 2017 roku w Zakopanem, w ramach Roku Karola Szymanowskiego, przypadającego w jego 135. rocznicę urodzin i 80. rocznicę śmierci.

Głównym organizatorem konferencji było Towarzystwo Muzyczne im. Karola Szymanowskiego w Zakopanem, któremu przewodziła wówczas Joanna Domańska. Świętowaliśmy jednocześnie 40. rocznicę istnienia powstałego 1 października 1977 roku Towarzystwa. W związku z tym konferencji towarzyszyły liczne wydarzenia dodatkowe, a wśród nich koncerty, podczas których zabrzmiały m.in. *Harnasie* w transkrypcji na dwa fortepiany (Joanna Domańska i Andrzej Tatarski) oraz kwartety smyczkowe Szymanowskiego, Bacewiczówny i Góreckiego (Kwartet Śląski). Te ostatnie odbyły się echem na wysokości 1959 metrów n.p.m., w górnej stacji kolei na Kasprowym Wierchu, stanowiąc dla uczestników i gości jubileuszowych dni jedną z największych atrakcji.

Na konferencji wystąpili nie tylko muzykolodzy, znawcy twórczości mistrza z Atmy, ale też przedstawiciele innych dyscyplin humanistycznych (m.in. literaturoznawcy i kulturoznawcy), podejmując zróżnicowaną pod względem problemowym i metodologicznym refleksję na temat znaczenia i oddziaływania twórczości i osobowości Karola Szymanowskiego w przestrzeni kulturowej XX i XXI stulecia.

Prezentowany tom dokumentuje znakomitą większość tych wystąpień. Na jego treść składają się trzy sekcje. W pierwszej mieszczą się artykuły ukazujące nowe spojrzenia analityczne na — zdawałoby się — doskonale znane dzieła Szymanowskiego, takie jak koncerty skrzypcowe, cykle pieśniowe, *Sonata* op. 9 i *Król Roger*. To ostatnie oglądane jest także z perspektywy wykonawczej.

Autorzy artykułów umieszczonych w sekcji drugiej koncentrują się natomiast na refleksji estetyczno-filozoficznej i etnomuzykologicznej wokół działalności Szymanowskiego oraz literackich i filmowych kontekstach jego życia i twórczości. Uwagą obejmują także wątki biograficzne oraz krąg relacji międzyludzkich, w które kompozytor był uwikłany.

Wreszcie w ostatniej części tomu gromadzimy takie teksty, w których twórcy wpisują autora *Króla Rogera* w różne nurty badań nad recepcją. Dotyczą one zatem postrzegania postaci i dorobku Szymanowskiego przez krytykę muzyczną i przez innych kompozytorów oraz jego obecności, tak za życia, jak i po śmierci, na różnych obszarach geograficznych.

Z życzeniami owocnej lektury,

Iwona Lindstedt, redaktor naczelna

Editorial

The present, eighteenth issue of *Polski Rocznik Muzykologiczny* features proceedings of the international conference “Szymanowski in twentieth- and twenty-first-century culture”, which was held on 2–4 October 2017 in Zakopane, as part of the celebrations of the Karol Szymanowski Year on the 135th anniversary of his birth and 80th anniversary of his death.

The main organiser of the conference was the Karol Szymanowski Music Society in Zakopane, presided over at the time by Joanna Domańska. We were also celebrating the 40th anniversary of the Society, which was founded on 1 October 1977. That is why the conference was accompanied by many other events, including concerts, during which we could hear, among others, *Harnasie* in a transcription for two pianos (Joanna Domańska and Andrzej Tatarski) as well as Szymanowski's, Bacewicz's and Górecki's string quartets (Silesian Quartet). The quartets were heard 1959 metres above sea level, in the top cable car station on Kasprowy Wierch, proving to be one of the biggest attractions for the conference participants and guests taking part in the jubilee celebrations.

The speakers at the conference were not only musicologists, experts on Szymanowski's oeuvre, but also representatives of other humanistic disciplines (for example, literature and culture scholars), who embarked on thematically and methodologically varied reflection on the significance and impact of Karol Szymanowski's oeuvre and personality on culture in the twentieth and twenty-first centuries.

The present volume documents a vast majority of these papers. It consists of three sections. The first features articles presenting new analytical views on—seemingly—well-known works by Szymanowski, including violin concertos, song cycles, *Sonata* Op. 9 and *King Roger*. That last work is analysed also from the perspective of performance.

The authors of articles in the second section focus on aesthetic-philosophical and ethnomusicological reflection on the composer's activities

as well as literary and film contexts of Szymanowski's life and work. They also tackle biographical threads and human relations in which the composer was entangled.

Finally, the last part of the volume features articles the authors of which place the composer of *King Roger* within various strands of reception research. Thus, they deal with the perception of Szymanowski's oeuvre and personality by music critics and other composers as well as his presence, both in his lifetime and after his death, in various geographical areas.

Hoping you will enjoy reading this volume,

Iwona Lindstedt, Editor-in-chief